

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30 / 1, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT26704406000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

2010-07-20 Nr. (1.23) R-6335
| 2010-06-11 gautą pasiūlymą

DĖL JŪSŲ PASIŪLYMO

Teisingumo ministerijoje išnagrinėtas Jūsų pasiūlymas dėl žyminio mokesčio instituto teisinio reguliavimo tobulinimo.

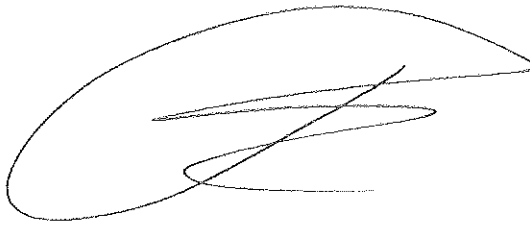
Pažymėtina, kad žyminio mokesčio pagrindinis tikslas – iš dalies kompensuoti valstybės patiriamas teisingumo vykdymo išlaidas. Taip pat žyminiu mokesčiu siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui teisiniu procesu. Įgyvendinant šiuos tikslus, Lietuvos, kaip ir daugumos kitų valstybių, civiliniame procese yra numatytas dviejų rūšių žyminis mokestis – fiksuotas, t.y. išreiškiamas konkrečia pinigų suma, nepriklausančia nuo ginčo dalyko vertės, ir proporcinis, t.y. išreiškiamas procentine išraiška nuo ieškinio sumos (Civilinio proceso kodekso 80 straipsnis). Fiksuotas žyminis mokestis paprastai taikomas tada, kai sunku ar neįmanoma nustatyti tikslios pareikšto reikalavimo piniginės vertės. Tuo tarpu iš esmės visuose turtiniuose ginčiuose, kuriuose reikalavimas gali būti įkainotas (t.y. kuriuose yra aiški ieškinio suma) taikomas proporcinis žyminis mokestis.

Dėl žyminio mokesčio dydžio administraciniame procese papildomai pažymėtina, kad fiksuotas žyminio mokesčio dydis Administracinių bylų teisenos įstatyme yra įtvirtintas, atsižvelgiant į administracinio proceso pobūdį. Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, administracinis teismas sprendžia ginčus dėl teisės viešojo administravimo srityje. Kadangi pareiškėjai administracinėse bylose ginčija viešojo administravimo subjektų veiksmų ar neveikimo teisėtumą bei pagrįstumą, t.y. ginasi nuo viešojo sektoriaus institucijų galimai neteisėtos veiklos, siekiama kiek įmanoma labiau užtikrinti asmens teisės į teisminę gynybą įgyvendinimą (taip pat ir nustatant santykinai nedidelį fiksuoto dydžio žyminį mokestį).

Kartu pastebėtina, kad paprastai administraciniame procese yra ginčijami tam tikri viešojo administravimo aktai, o ne reiškiami turtinio pobūdžio reikalavimai. Kita vertus, tuomet, kai administracinėje byloje pareiškiamas turtinis reikalavimas (pavyzdžiui, Administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytu atveju), proporcinio žyminio mokesčio dydis konkrečiais atvejais galėtų būti santykinai didelis. Tai, mūsų nuomone, iš esmės reikėtų asmens teisės gintis nuo galimai neteisėtos viešojo administravimo subjektų veiklos ribojimą.

Atsižvelgdami į išdėstytus argumentus, manytume, kad nustatyti Jūsų siūlomą teisinį reguliavimą dėl proporcinio žyminio mokesčio būtų netikslinga. Kaip jau minėta, proporcinis žyminis mokestis civilinėse bylose mokamas nuo konkrečių turtinių reikalavimų (tarkime, jei viešųjų pirkimų byloje būtų prašoma nuostolių atlyginimo), o administraciniame procese jis apskritai laikytinas nepriimtiniu. Manytina, kad netiesioginio ieškinio sumos apskaičiavimo mechanizmo įtvirtinimas, kaip siūloma Jūsų kreipimesi, neatitiktų bendros žyminio mokesčio teisinio reguliavimo koncepcijos ir galimai lemtų atitinkamų nuostatų taikymo sunkumus bei nevienodą teismų praktiką.

Teisingumo viceministras

Tomas Vaitkevičius

Tautginas Mickevičius, (8 5) 266 2934, el.p. t.mickevicius@tm.lt
Sonata Gendvilaitė, (8 5) 266 2957, el.p. s.gendvilaite@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas